

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING Storvretaskolan

Planen avser: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Storvretaskolan Ärentunavägen 8 743 30 Storvreta Tel: 018-7276760 Mail: storvretaskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Tf rektor: Elin Waldenvik	Elin Waldenvik elin.waldenvik@ uppsala.se 018- 727 67 66
Planens giltighetstid:	Antagen 2017-01. Gäller till 2017-12.

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

2. UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE PLAN

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts och är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet för åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Vissa punktinsatser kring fotbollsplanen kommer att sättas in där både elever och vuxna deltar. En extra vuxen resurs på fotbollsplanen.	Otrygghet och risk för kränkningar ska minska.	På rastvaktsschemat finns markerat vilka vuxna som ska finnas vid fotbollsplanen under respektive rast.
Bussvakt varje dag.	Alla ska känna sig trygga vid busshållplatsen.	Det finns bussvakter alla dagar.
Rastvakterna ska röra sig mer över hela skolgården, och framförallt vid de områden som av eleverna upplevs som otrygga. Rastvakter från kl 08:00 varje morgon. Lunchrasterna är koncentrerade till vissa tider, så att fler vuxna kan vara ute på rasterna. Förskoleklasserna har egna raster med minst en personal från varje klass ute. Rastvakterna bär alltid gula	Förbättra det sociala klimatet på skolgården.	Skollgården har delats in i zoner för att säkerställa att alla områden täcks in. Zonerna används under lunchrasten kl. 12.00-12.30. Det finns rastvakter från kl. 08.00 varje morgon. Förskoleklasserna har egna raster. Rastvakterna bär gula västar.

västar så att de syns bra på skolgården.		
Kartlägga och sedan eliminera områden/situationer som upplevs otrygga.	Alla ska känna sig trygga på skolan.	Eventuella otrygga platser kartläggs årligen.
Personal finns med i omklädningsrummet vid idrotten för år 1-2. Målet är att både en man och kvinna ska finnas tillgängliga, så att båda omklädningsrummen är bemannade. I de högre årskurserna finns idrottsläraren tillgänglig.	Öka tryggheten i omklädningsrummet.	Det finns vuxna i omklädningsrummen men det har vid vissa tillfällen saknats manliga vuxna i omklädningsrummen åk 1-2.
Kul på rasten	Öka tryggheten på skolgården	Vuxna håller i aktiviteter varje dag under rasten kl. 9.40-10.00.
Trygghetshjul som utvärderas och följs upp kontinuerligt.	Förebygga risker för att kränkningar ska uppstå	Trygghetshjulet följs.
Inrätta ett fritidsråd	Öka tryggheten och delaktigheten på fritids	Det finns nu fritidsråd för fritids åk 1 samt för fritids åk 2-3.

2.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

3. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskole- och skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

3.1. Förskolans/skolans prioriterade insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Regler och konsekvenser som blir tydliga för elever och vårdnadshavare genom att de visas och diskuteras i skolan samt läggs ut på hemsidan. Reglerna ska vara uppsatta i varje undervisningslokal.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal.	Läsåret 2016-2017	Genom skriftlig utvärdering av personalen juni 2017. Diskuteras i arbetslagen.
Tydlig värdegrund- Vi arbetar med värdegrund i klasserna under hela året. Värdegrunden tydliggörs genom hemsidan, TV:n i entrén, i klassrummen, samt i skolans telefonkatalog.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal	Läsåret 2016-2017	Kunskap om värdegrund kontrolleras med stickprov i alla årskurser i oktober 2017. Genom skriftlig utvärdering av personalen juni 2017. Diskuteras i arbetslagen.
Temadag- likabehandling ”Allas lika rätt att vara olika” En skoldag med arbete som anknyter till diskrimineringsgrunderna på olika sätt.	1,2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare/fritidspersonal	HT 2017	Utvärdering på arbetslagskonferens.

Fadderverksamhet	1,2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare/ fritidspersonal	2-3 gånger/ termin.	Utvärdering i juni 2017. Elever och personal.
Elevanpassad likabehandlingsplan för att öka förståelsen hos eleverna.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen/ elevrådet.	Läsåret 2016-17	Utvärderas i december 2017. Diskuteras i arbetslagen och på elevrådet.
Trygghetsvecka/terminsuppstart där all personal är ute på rasterna, skolans värdegrund diskuteras i alla mentorsgrupper och på fritids.	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal.	Läsåret 2016-2017	Utvärderas på arbetslagskonferens i anslutning till terminsstart.
Presentation av medlemmarna i skolans trygghetsgrupp i alla klasser.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen	Läsårets början.	Foto på Trygghetsgruppen kommer att finnas i alla klassrum från och med februari 2017. Utvärderas i juni 2017.
Information om trygghetsgruppens egen brevlåda och dess funktion.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsgruppen	Läsåret 2016-2017	Sker via klasslärarna. Utvärderas i juni 2017.
Skolans trygghetshjul med olika temaområden. Trygghetshjulet ska finnas i alla klassrum och vara en stående punkt på arbetslagsträffarna.	1,2,3,4,5,6,7,8	Elin Waldenvik	Läsåret 2016-2017	Utvärderas i juni 2017.
Kul på rasten	1,2,3,4,5,6,7,8	Kul på rasten-gruppen	Läsåret 2016-2017	Utvärdering i slutet av varje termin
Arbeta aktivt för att motverka traditionella könsroller, t ex genom att vara lyhörd och accepterande mot elever som väljer att överskrida förväntade könsroller i leken.	2,3	All personal	Läsåret 2016-2017	Utvärderas i juni 2017.
Vid planering av skolans	6	All personal	Läsåret	Utvärderas i juni 2017.

verksamhet vid t.ex. utflykter och idrottsdagar ska konsekvenser för elever med olika funktionshinder beaktas och anpassas utifrån elevernas behov.			2016-2017	
Storvretaskolans elevhälsoteam genomgår en HBTQ-certifiering.	1,2,3,4,5,6,7,8	Skolans elevhälsoteam All personal.	Läsåret 2016-2017	Utvärderas i juni 2017
Öka förståelsen för elevernas förhållningssätt på nätet och i sociala medier.	1,2,3,4,5,6,7,8	Skolkurator	Läsåret 2016-2017	Fokusgrupper med elever i januari-februari 2017. Utvärderas i juni 2017
Trygghetsteamet analyserar de eventuella kränkningar som ägt rum. Vilka typer av kränkningar förekommer och hur kan skolans personal arbeta för att motverka dessa som ett led i vårt främjande och förebyggande arbete.	1,2,3,4,5,6,7,8	Trygghetsteamet	Läsåret 2016-2017	Sammanställs under terminen. Utvärderas i juni 2017
Arbete i fjärde- och femteklasserna på skolan med temat Kropp & knopp, där eleverna med i en frågelåda får lämna frågor och funderingar på området, som sedan tas upp i grupp.	1,2,3,7,8	Skolsköterska och kurator	Läsåret 2016-17	Utvärdering i maj 2017.

4. KARTLÄGGNING

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kartläggningen omfattar såväl förekomsten av trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

4.1. Redovisning av hur periodens kartläggning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Skolans elever har gjort en trygghetsvandring där de fick berätta om de kände sig trygga eller otrygga vid olika platser på skolgården och inomhus i de olika lokalerna där eleverna vistas. De har i samband med detta prickat in de platser som de upplever som otrygga på en karta. Detta genomfördes gemensamt i de olika klasserna.

Diskussioner i klassråd, elevråd och matråd.

Personalen för regelbundet samtal om trivsel, trygghet, arbetsro, skolans regler och värdegrundsarbetet.

Skolans trygghetsteam, som består av personal från alla skolans verksamhetsområden, arbetar aktivt med elevärenden inom området och delger skolledningen och elevhälsoteamet information.

4.2. Områden som berörts i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

4.3. Redovisning av kartläggningens resultat och analys

Utifrån sammanställningen av skolans resultat i vår egen trygghetsenkät med fokus på matsalen samt utifrån trygghetsvandringen och kartläggningen av otrygga platser framkom att eleverna trivs och är trygga på skolan, men vissa platser på skolgården och inne i byggnader upplevs som otrygga. Den plats flest elever upplever som en otrygg plats är området kring kullen. Eleverna upplever även spring i korridorerna på rasterna. I undersökningen framkom att betydligt färre elever än tidigare upplever att de är otrygga på fotbollsplanen och vid busshållplatsen. Den upplevda otryggheten i idrottens omklädningsrum har dock ökat.

När det gäller kartläggningen kring miljön i matsalen upplevde de allra flesta att de kunde äta i lugn och ro samt att de har tillräckligt lång tid på sig att äta lunch. Det framkom också att i princip alla elever tycker att de blir trevligt bemötta av personalen i matsalen.

Resultaten av kartläggningen har gett oss ett underlag för att förbättra och utveckla vårt trygghetsarbete.

5. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som gjorts.

5.1. Konkreta insatser utifrån årets kartläggning och utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Fortsatt bussvakt varje dag.	Skola och fritids.	Alla ska känna sig trygga vid busshållplatsen.	All personal.	Läsåret 2016-2017	Se ovan.
Skolgården delas in i zoner under samtliga raster. Rastvakter från kl. 08:00 varje morgon. Förskoleklasserna har egna raster med minst en personal från varje klass ute. Rastvakterna bär alltid gula västar så att de syns bra på skolgården.	Skola och fritids.	Förbättra det sociala klimatet på skolgården.	All personal.	Läsåret 2016-2017	Se ovan.
Kartlägga och sedan eliminera områden/situationer som upplevs otrygga.	Skola och fritids	Alla ska känna sig trygga på skolan.	All personal	Läsåret 2016-2017	Se ovan.
Personal finns med i omklädningsrummet vid idrotten för år 1-2. Målet är att både en man och kvinna ska finnas tillgängliga, så att båda omklädningsrummen är	Skola.	Öka tryggheten i omklädningsrummet.	Fritidspersonal Idrottslärare	Läsåret 2016-2017	Se ovan.

bemannade. I de högre årskurserna finns idrottsläraren tillgänglig.					
Kul på rasten	Skola	Öka tryggheten på skolgården	Kul på rasten-gruppen	Läsåret 2016-2017	Se ovan.
Trygghetshjul som utvärderas och följs upp kontinuerligt.	Skola och fritids	Förebygga risker för att kränkningar ska uppstå	Trygghetsgruppen	Läsåret 2016-2017	Se ovan.
Fokusgrupper i åk 5 med fokus på elevernas vanor och förhållningssätt på nätet.	Skola och fritids	Kartläggning av elevernas vanor och förhållningssätt på nätet. Syftet är sedan att utifrån kartläggningen lägga upp ett arbete kring detta tillsammans med elever och föräldrar.	Skolkurator	Läsåret 2016-2017	Se ovan
Utbildning inom HBTQ	Skola och fritids	All personal ska öka sin kunskap om hbtq, normer samt konsekvenser av normer. Detta ska leda till ett förändringsarbete för en öppen och inkluderande arbetsmiljö, samt ett välkomnande bemötande av besökare, utifrån ett hbtq-perspektiv.	Elevhälsoteam	Läsåret 2016-2017	Se ovan.

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd [LÄNKAR](#)

6.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vårdnadshavare informeras vid föräldramöten. Via skolans hemsida finns en länk till Utbildningsförvaltningens blankett för anmälan om kränkande behandling och trakasserier.

I början av terminen pratar vi med eleverna och går igenom vår elevversion av likabehandlingsplanen. Där finns beskrivet hur man som elev kan gå tillväga om man upptäcker, ser, eller själv känner sig kränkt eller diskriminerad. Trygghetsgruppen förtydligar detta vid sin presentationsrunda i början av läsåret. Trygghetsgruppen består av personal från alla skolans verksamhetsområden och leds av skolans kurator.

6.2. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

När personal får kännedom om att en elev blivit kränkt eller diskriminerad har personalen skyldighet att skyndsamt utreda kränkningen eller diskrimineringen, enstaka såväl som upprepade händelser.

6.3. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Om en elev blir utsatt tar eleven/vårdnadshavaren/ personalen kontakt med läraren eller någon medlem i Trygghetsgruppen.

Därefter sker följande:

- Samtal med den som blir utsatt samt andra till exempel personal som kan veta något för att få så mycket information som möjligt.
- Samtal med den eller de som utsätter. Samtalen sker i tid efter varandra, så att de som utsätter inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, där alltid två vuxna deltar, betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gällt. Utgångspunkten i samtalet är att man vet att kränkningar, diskriminering, förekommit och att man ser mycket allvarligt på det och att kränkningarna omedelbart måste upphöra.
- Samtal samma dag med den utsattes vårdnadshavare och med vårdnadshavare till den som utsätter samt efter första uppföljningen.
- Regelbunden kontakt med den utsatte och de som kränker under en tid för att följa upp att kränkningarna upphört.
- Om kränkningarna inte upphör, upprättas en åtgärdsplan tillsammans med eleven som kränker, dennes vårdnadshavare och Trygghetsgruppen. Detta sker oftast i samband med ett elevhälsomöte. Elevhälsoteamet informeras.

6.4. Rutin när personal har kränkt barn/elever

- Den som uppmärksammar kränkningen eller den elev som blivit kränkt kontaktar rektorn.
- Rektor utreder via samtal med berörda parter. Överenskommelse om framtida förhållningssätt till varandra träffas.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare till eleven.

- Uppföljning sker inom en vecka.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling har förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

6.5. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Under våren 2017 gör vi en kartläggning tillsammans med eleverna för att se resultatet av våra åtgärder, samt upptäcka eventuella nya problem. Planen kommer att utvärderas under höstterminen 2017. Synpunkter kommer att inhämtas från elevråd och vårdnadshavare. Arbetet fortsätter sedan med en ny analys av nuläget och med nya målsättningar och nya åtgärder.

7. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

7.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna medverkar genom klassråd, elevråd, fritidsråd och matråd. Trygghetsenkäter och kartläggning av otrygga platser. Under vårterminen kommer fadderverksamheten att utvärderas. Vi genomför även regelbundna utvärderingar i verksamheten.

7.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All personal är med i analysen av elevenkäterna och kartläggningsresultaten. På våra arbetsplatsträffar diskuteras det fortsatta trygghetsarbetet. Insatserna i likabehandlingsplanen finns i skolans årshjul för att kunna utvärderas och utvecklas systematiskt.

8. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. I början av skolåret går klasserna igenom elevversionen av likabehandlingsplanen tillsammans. Elevversionen är skriven på ett enklare språk för att eleverna lättare ska förstå den. Denna version finns även tillgänglig för eleverna i klassrummen.

Vårdnadshavarna

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. Delar av likabehandlingsplanen presenteras på föräldramöten. När planen har reviderats för läsåret presenteras den för skolrådet.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida. Skolans personal arbetar kontinuerligt med innehållet i planen. Den reviderade planen skickas ut till all personal via mail.

Bilagor:

1. Definitioner och begrepp/Allmänna råd

Skola/verksamhet:

Ur Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 1. Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.